

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ Γ.Π.Α.

ΑΘΗΝΑ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Σύντομη ιστορική ανασκόπηση αναθεωρήσεων της δομής σπουδών του Γ.Π.Α. (1920-2005)

Η Ανωτέρα Γεωπονική Σχολή Αθηνών (Α.Γ.Σ.Α). ιδρύθηκε με το νόμο 1844 του 1920. Η διάρκεια των σπουδών ήταν 3,5 έτη και το 1930 αυξήθηκε σε 4 έτη. Το 1929 μετονομάζεται από Ανωτέρα σε Ανωτάτη. Το 1934 γίνεται ισότιμη με το Εθνικό Πανεπιστήμιο και τάσσεται μετά από το Ε.Μ.Π. Η φοίτηση έγινε πενταετής από το 1947. Από το 1959 δεν υπάρχει στο Υπουργείο Γεωργίας αλλά στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το 1972 καθιερώνεται ο βασικός ενιαίος κορμός βασικής εκπαίδευσης για τα τρία πρώτα έτη ενώ τα δύο τελευταία έτη αφιερώνονται σε εξειδίκευση στους κλάδους: Φυτοτεχνίας, Ζωοτεχνίας, Γεωργικής Οικονομίας, Γεωργικών Βιομηχανιών, Εγγείων Βελτιώσεων και Γεωργικής Μηχανικής. Οι κλάδοι αυτοί οριστικοποιήθηκαν το Ακαδημαϊκό έτος 1978/79. Το Ακαδημαϊκό έτος 1985/86 η Α.Γ.Σ.Α. δημιουργεί δύο Τμήματα: Γεωργικής Παραγωγής και Γεωργικής Ανάπτυξης.

Το 1989 η Α.Γ.Σ.Α μετονομάζεται σε Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθήνας και αυξάνει τα Τμήματα της σε επτά: Φυτικής Παραγωγής, Ζωϊκής Παραγωγής, Γεωργικής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, Γεωργικής Οικονομίας, Γεωργικών Βιομηχανιών, Εγγείων Βελτιώσεων και Γεωργικής Μηχανικής και Γενικό Τμήμα.

Το 1995 το Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών μετονομάζεται σε Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με επτά Τμήματα: Φυτικής Παραγωγής, Ζωϊκής Παραγωγής, Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας, Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής και Γενικό.

Στις 26 Οκτωβρίου 2005 ο Πρύτανης κ. Γ. Ζέρβας παρέδωσε στους Προέδρους των Τμημάτων και στους εκπροσώπους του Συλλογου ΔΕΠ, των Φοιτητικών Παρατάξεων και των λοιπών Συλλογικών Φορέων του Ιδρύματος την παρούσα Πρόταση Εξέλιξης προς συζήτηση στις Γ. Συνελεύσεις των Τμημάτων τους.

Η δομή των προπτυχιακών σπουδών σήμερα

Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών απονέμει **ενιαίο πτυχίο γεωπόνου**, στο οποίο αναγράφεται και η ειδικευση του πτυχιούχου μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στα Τμήματα:

- Τμήμα Φυτικής Παραγωγής
- Τμήμα Ζωϊκής Παραγωγής
- Τμήμα Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας
- Τμήμα Επιστήμης Τεχνολογίας Τροφίμων
- Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής

Σημείωση I: Το Γενικό Τμήμα δεν απονέμει πτυχίο

Οι σπουδές διαρκούν **πέντε ακαδημαϊκά έτη** και περιλαμβάνουν:

- έξι εξάμηνα **Βασικού κορμού**, από τα οποία τα πρώτα τέσσερα εξάμηνα [1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο] είναι **γενικής υποδομής** και δύο [5^ο και 6^ο] **γενικής γεωπονικής υποδομής**
- τρία εξάμηνα [7^ο, 8^ο και 9^ο] **εξειδίκευσης**
- ένα εξάμηνο [10^ο] **εκπόνησης πτυχιακής μελέτης**

Σημείωση II: Ο αριθμός των μαθημάτων για την λήψη πτυχίου ανέρχεται σε 110-115. Οι τέσσερις μήνες Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιούνται τους θερινούς μήνες του τρίτου και τέταρτου έτους. Η Πτυχιακή Μελέτη του δεκάτου εξαμήνου απαιτεί (στην πράξη) περίπου ένα έτος.

Η δομή των προπτυχιακών σπουδών της Πρότασης

Το νέο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών θα αποτελείται από δύο Σχολές:

- A. Σχολή Γεωπονικών Επιστημών**
- B. Σχολή Επιστημών της Φύσης και του Ανθρώπου**

Αυτές οι Σχολές θα περιλαμβάνουν τα εξής Τμήματα:

Η Σχολή Γεωπονικών Επιστημών:

- Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής
- Τμήμα Επιστήμης Ζωϊκής Παραγωγής και Υδατοκαλλιεργειών

Η Σχολή Επιστημών της Φύσης και του Ανθρώπου:

- Τμήμα Βιοτεχνολογίας
- Τμήμα Επιστήμης Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής
- Τμήμα Εφαρμοσμένης Οικονομίας
- Τμήμα Πληροφορικής
- Τμήμα Μηχανικών Βιοσυστημάτων
- Τμήμα Επιστημών Περιβάλλοντος

Σημείωση I: Ο τίτλος του Ιδρύματος μπορεί να συμπληρωθεί, σύμφωνα με τη νέα δομή ή να αλλάξει. Το ίδιο ισχύει για τους τίτλους των Τμημάτων

Σημείωση II: Η φοίτηση στη Σχολή A είναι πενταετής. Στη Σχολή B, κάθε Τμήμα θα αποφασίσει για τα έτη σπουδών (τέσσερα ή πέντε). Τα Προγράμματα Σπουδών και στις δύο Σχολές θα αναθεωρηθούν αναρχής.

Σημείωση III: Το νέο Γ.Π.Α δεν απονέμει ενιαίο πτυχίο. Πτυχίο Γεωπόνου απονέμει μόνο η Σχολή A

Σημείωση IV: Στη Σχολή A ισχύει το καθεστώς του κοινού κορμού. Στη Σχολή B κάθε Τμήμα έχει πλήρη ακαδημαϊκή αυτονομία στο Πρόγραμμα Σπουδών του.

**ΤΟ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ.
Σ' ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΡΑΓΔΑΙΑ
Η ΑΔΡΑΝΕΙΑ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΑΡΑΚΜΗ.
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ!!**

Το Δημόσιο Πανεπιστήμιο αποτελεί ανοικτό σύστημα σε διαρκή μετασχηματισμό των στόχων, των δομών και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του, προκειμένου να παρακολουθεί ή να προλαμβάνει τις αλλαγές της κοινωνίας και της οικονομίας από τις οποίες στηρίζεται θεσμικά και υλικά και στις οποίες προσφέρει, σε ανταπόδοση, καινοτόμους γνώσεις και επιστημονικό/ερευνητικό προσωπικό. Πάντοτε, εννοείται, στο πλαίσιο της Συνταγματικά κατοχυρωμένης αυτοτέλειας των Α.Ε.Ι.

Συνεπώς, κάθε πρόταση μεταρρύθμισης του Δημόσιου Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα του Γ.Π.Α. οφείλει να συνεκτιμήσει τις μείζονες αλλαγές που συμβαίνουν, σε παγκόσμιο επίπεδο, την αυγή του 21^{ου} αιώνα, στο χώρο ευθύνης του: την αγροτική ανάπτυξη, τη γεωπονική επιστήμη και τεχνολογία, όπου σημειώνονται τρεις μείζονος σημασίας αλλαγές, οι εξής:

- ✓ **Αλλάζει ο ρόλος της γεωργίας στη διεθνή οικονομία.** Στις συνθήκες του μεταβιομηχανικού κράτους η θέση της γεωργίας, στην εθνική και Ευρωπαϊκή οικονομική πολιτική, υποχωρεί. Αντίθετα, επιδιώκεται, ως απόρροια της τεχνολογικής επανάστασης στους τομείς, κυρίως, της βιοτεχνολογίας και της πληροφορικής, η «κοινωνία της γνώσης». Στο πλαίσιο της τελευταίας αναδεικνύεται η αυτόνομη δυναμική νέων γνωστικών πεδίων όπως του περιβάλλοντος, των τροφίμων, της βιοτεχνολογίας, της πληροφορικής, της εφαρμοσμένης οικονομίας, της επικοινωνίας κ.τ.λ. Από την άλλη η συρρίκνωση της γεωργίας, ως αντικειμένου της δημόσιας και ιδιωτικής οικονομίας, δεν συνεπάγεται την εξαφάνισή της. Και εκεί, νέοι αναπτυξιακοί στόχοι τίθενται, όπως η «γεωργία ακριβείας», η «ολοκληρωμένη γεωργία», η «βιολογική γεωργία» κ.τ.λ. Αυτές οι αλλαγές στον τρόπο παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης απαιτούν ανάλογες προσαρμογές των γεωπονικών σπουδών και της έρευνας.

✓ **Αλλάζει η αρχιτεκτονική της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.** Η ΚΑΠ μετά από σχεδόν μισό αιώνα επιτυχούς στήριξης του αγροτικού τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλάζει. Η αλλαγή άρχισε στα μέσα της δεκαετίας του 1980, συνεχίστηκε μετά το 1992 (Συνθήκη Μάαστριχτ) και ολοκληρώθηκε το 2003.

Στη νέα ΚΑΠ μειώνονται οι επιδοτήσεις στον «πρώτο πυλώνα» (Κοινές Οργανώσεις Αγορών) και αλλάζει ο τρόπος χορήγησής τους (ενιαία αποδεσμευμένη από την παραγωγή επιδότηση). Από την άλλη ενισχύεται με μεταφορά πόρων από τον «πρώτο πυλώνα», ο «δεύτερος πυλώνας» (αγροτική ανάπτυξη). Κύρια επιδίωξη είναι η προώθηση της «πολυλειτουργικής γεωργίας».

Η πρόταση της πολυλειτουργικής γεωργίας επιδιώκει ένα τύπο γεωργικής δραστηριότητας ο οποίος δεν θα μονοπωλεί, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα, τη χρήση του αγροτικού χώρου. Επιδιώκει, επίσης, την αναγνώριση των θετικών συνεργιών της πολυδραστηριότητας των γεωργικών οικογενειακών εκμεταλλεύσεων. Έτσι, η αγροτική πολυδραστηριότητα θα συναρθρώνεται με άλλες δραστηριότητες εντός ή εκτός της γεωργικής εκμετάλλευσης (μεταποίηση πρωτογενούς παραγωγής, βιοτεχνία, κατασκευές, εμπόριο, αγροτουρισμός, οικοτουρισμός κ.ά.)

Στρατηγικός στόχος αυτής της μετεξέλιξης του αγροτικού χώρου είναι η συγκρότηση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου περιφερειακής οικονομίας, το οποίο ορίζεται από την αναθεωρημένη ΚΑΠ, ως «κοινωνία της υπαίθρου».

Όλες αυτές οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαχείριση του αγροτικού της χώρου προϋποθέτουν ένα νέο τύπο εκπαίδευσης και έρευνας που θα βασίζεται στη συνεργασία αυτόνομων γνωστικών ειδικεύσεων.

Παράλληλα, η φύση των σύνθετων αναπτυξιακών προβλημάτων της «κοινωνίας της υπαίθρου» επιβάλλει την καλλιέργεια διεπιστημονικών προσεγγίσεων στα προγράμματα της ανώτατης γεωπονικής εκπαίδευσης.

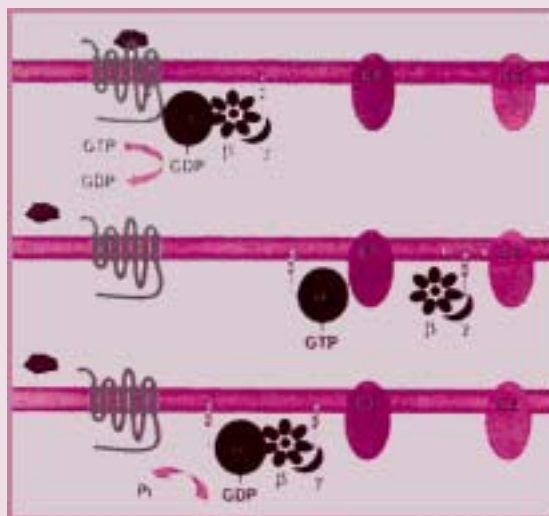
✓ **Αλλάζει ο χαρακτήρας της ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας στην Ευρώπη.** Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την πλέον μακράιωνη και πλούσια παράδοση θεσμών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Ατυχώς, σήμερα τα Ευρωπαϊκά Α.Ε.Ι υστερούν έναντι των μεγάλων ανταγωνιστών τους στις Η.Π.Α., με αρνητικές επιπτώσεις στο κύρος της εκπαίδευσης και της έρευνας και κατ' ακολουθία στις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των πτυχιούχων της.

Για να απαντήσει σε αυτή την πρόκληση η Ε.Ε. ξεκίνησε, από το 1988, μία πολιτική πρωτοβουλία, στρατηγικός στόχος της οποίας είναι η επίτευξη του **Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Ανωτάτης Εκπαίδευσης (ΕΕΧΑΕ).**

Στην πρωτοβουλία αυτή που συμμετέχουν 45 χώρες, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, η επιδίωξη της εναρμόνισης των εκπαιδευτικών θεσμών, απαραίτητη για την οχύρωση της Ενωμένης Ευρώπης απέναντι στον ανταγωνισμό των Η.Π.Α., δεν πρέπει να παραβλέψει τις εθνικές ή εκπαιδευτικές ιδιαιτερότητες (π.χ. πενταετείς γεωπονικές σπουδές στο Γ.Π.Α.).

Αυτό συχνά δεν γίνεται προκαλώντας τις αντιδράσεις διδασκόντων και διδασκομένων. Όμως, η πλήρης αγνόηση των εξελίξεων στη διαμόρφωση του ΕΕΧΑΕ μπορεί, στο μέλλον, να υποβαθμίσει την αξία των ελληνικών πτυχίων στο πλαίσιο της Ε.Ε.

Η ΑΝΕΡΓΙΑ Ή Η ΥΠΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΕΤΕΡΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ: ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο αρμοδιότερος φορέας για την απασχόληση των γεωπόνων, είναι το ΓΕΩΤΕΕ. Σύμφωνα με στοιχεία της 30^{ης} Απριλίου 2005 του ΓΕΩΤΕΕ, η κατανομή των γεωπόνων κατά τομέα εργασίας έχει ως εξής: Στο δημόσιο τομέα εργάζονται: 3.176 άτομα ή ποσοστό 20,58%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα 2.933 άτομα ή ποσοστό 19%, ως συμβασιούχοι 280 άτομα ή ποσοστό 1,81%, στον ιδιωτικό τομέα με εξαρτημένη σχέση εργασίας 2.012 ή ποσοστό 13,04%, στον ιδιωτικό τομέα ως εργοδότες και αυτοαπασχολούμενοι 2.153 ή ποσοστό 13,95%, οι άνεργοι είναι 4.019 άτομα ή ποσοστό 26,04%, ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για 860 άτομα ή ποσοστό 5,57%. Αν υποθέσουμε, όπως είναι λογικό, ότι αυτοί για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία στο ΓΕΩΤΕΕ, μάλλον δεν εργάζονται ή ετεροαπασχολούνται ή υποαπασχολούνται, ο αριθμός των γεωπόνων που έχουν πρόβλημα απασχόλησης αυξάνεται σε 4.879 άτομα ή ποσοστό 31,61%.

Δηλαδή, κατά προσέγγιση, 1 στους 3 αποφοίτους ανώτατων γεωπονικών σπουδών αντιμετωπίζει, ήδη, οξύτατο πρόβλημα εξεύρεσης εργασίας. Συγκριτικά, στους άλλους κλάδους των γεωτεχνικών προβλήματα απασχόλησης αντιμετωπίζουν στους δασολόγους 823 άτομα ή ποσοστό 28,27%, στους κτηνιάτρους 709 άτομα ή ποσοστό 22,42%, στους γεωλόγους 1650 άτομα ή ποσοστό 41,17%, στους ιχθυολόγους 138 άτομα ή ποσοστό 22,92%. Από τη δομή της απασχόλησης είναι εξίσου προφανές ότι ο παραδοσιακός τομέας απασχόλησης των γεωπόνων, το δημόσιο, διατηρεί με διαφορά την πρώτη θέση (ποσοστό 41,39%) αλλά ενισχύεται η σημασία του ιδιωτικού τομέα (ποσοστό 26,99%). Αυτή η παρατήρηση έχει διπλή ανάγνωση.

Με δεδομένη, τις τρεις τελευταίες δεκαετίες, τη στενότητα της δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους η οποία επέβαλε συγκράτηση των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, ο τελευταίος δεν μπορεί, ούτε προβλέπεται στο ορατό μέλλον, να δώσει λύση στην κρίση απασχόλησης των γεωπόνων. Συνεπώς, η μόνη εναπομένουσα διέξοδος απασχόλησης των γεωπόνων είναι ο ιδιωτικός τομέας.

Ο τελευταίος ευτυχώς «άνοιξε» για τους γεωπόνους τη δεκαετία του 1970 αλλά ακόμη η δημιουργία θέσεων απασχόλησης γεωπόνων, όπως δείχνουν τα στοιχεία, ενώ έχει προχωρήσει εξακολουθεί να υστερεί.

Οι κύριοι λόγοι αυτής της υστέρησης οφείλονται, μεταξύ άλλων, στην υποχώρηση του ρόλου της γεωργίας στη νέα οικονομία και την περιορισμένη δυνατότητα των ίδιων των πτυχιούχων γεωπόνων και των συνδικαλιστικών τους φορέων να καταλάβουν θέσεις σε νέους τομείς απασχόλησης που διεκδικούνται επιτυχώς από άλλες ειδικότητες (μηχανικούς, περιβαλλοντολόγους, βιολόγους κ.τ.λ.).

Συνεπώς, η ανεργία των πτυχιούχων γεωπόνων συνδέεται και με τις εκπαιδευτικές δομές των γεωπονικών σπουδών, οι οποίες, όπως συνάγεται από τα διαθέσιμα στοιχεία, δεν έχουν προσαρμοσθεί στις νέες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

ΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΥΡΙΑΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ

Η αναπόφευκτη συρρίκνωση της γεωργίας και κατ'ακολουθίαν του γεωργικού πληθυσμού, καθώς η χώρα ακολουθεί το κυρίαρχο μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης του Δυτικού κόσμου, έρχονται σε αντίθεση με τη συνεχή αύξηση της «παραγωγής» γεωπόνων. Τα τελευταία χρόνια, όμως, η Πολιτεία έχει υιοθετήσει μία ελάχιστη βασισμένη σε κριτήρια ακαδημαϊκής τάξεως ή αγοράς εργασίας πολιτική υλοποίησης του λεγόμενου Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Ανωτάτης Εκπαίδευσης.

Ο συνολικός αριθμός των Τμημάτων Πανεπιστημίων ανέρχονταν ήδη το 2003 σε 244 έναντι 188 το 1997 και 175 το 1993. Σε ό,τι αφορά τα ΤΕΙ, ο συνολικός αριθμός Τμημάτων ανέρχονταν ήδη, το έτος αναφοράς, σε 185 έναντι 141 το 1997 και 131 το 1993. Αυτή η σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα μεγάλη αύξηση των Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ έχει δημιουργήσει πληθωρισμό προσφοράς υπηρεσιών στον εκπαιδευτικό χάρτη της χώρας. Εκτιμάται ότι ο αριθμός των γεωπονικών Τμημάτων, καθώς και όσων ασχολούνται με ειδικότητες σχετικές με τη Γεωπονία, σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, ανέρχεται σε 24. Αν ληφθούν υπόψη:

(α) η παντελής, μέχρι πρόσφατα, έλλειψη συντονισμού μεταξύ των γεωπονικών Τμημάτων ΑΕΙ και

(β) η ουσιαστική έλλειψη αξιολόγησης, διαφοροποίησης και κατοχύρωσης στόχων και αρμοδιοτήτων μεταξύ ΑΕΙ και ΤΕΙ, επόμενο είναι ότι **επικρατεί σύγχυση τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στα κριτήρια ή τα κίνητρα επιλογής των Τμημάτων από τους υποψηφίους στις εισαγωγικές εξετάσεις των ΑΕΙ σχετικά με το επάγγελμα του γεωπόνου.**

Ένα παράδειγμα αυτής της σύγχυσης είναι ότι με πανομοιότυπο τίτλο εμφανίζονται το Τμήμα Ζωϊκής Παραγωγής του ΓΠΑ, το Τμήμα Ζωϊκής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ο Τομέας Ζωϊκής Παραγωγής του Α.Π.Θ. ανήκει στο Τμήμα Γεωπονίας) και τα Τμήματα Ζωϊκής Παραγωγής των ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Ηλείου (Άρτα) και Δ. Μακεδονίας (Φλώρινα).

Το σύνολο των προσφερομένων θέσεων εισακτέων, στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, στα ΤΕΙ ήταν εφέτος 814 και όλα θα δεχθούν υποψηφίους με βαθμολογίες κάτω από τη βάση. Αυτή η хаοτική κατάσταση αποδυναμώνει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική ταυτότητα των πτυχιούχων ανωτάτης γεωπονικής εκπαίδευσης.

Δεν είναι τυχαίο ότι το Προεδρικό Διάταγμα υπ'αριθμ. 344/29.12.2000, που προσδιορίζει αναλυτικά και ολοκληρωμένα τα σχετικά με την «Άσκηση του επαγγέλματος του γεωτεχνικού», παρότι δικαίως θεωρήθηκε «συνδικαλιστική κατάσταση του κλάδου», παραμένει ουσιαστικά ανεφάρμοστο. Αυτό, κατά ένα ποσοστό, οφείλεται στην αδυναμία των πτυχιούχων γεωπόνων να επιβάλλουν τις επιστημονικές γνώσεις και την επαγγελματική επάρκειά τους στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα του ανερχόμενης σημασίας ιδιωτικού τομέα. **Αυτή η αδυναμία συνδέεται κυρίως με τη δομή και την οργάνωση των ανώτατων γεωπονικών σπουδών σε εθνικό επίπεδο.**

ΠΩΣ ΦΘΑΣΑΜΕ ΩΣ ΕΔΩ; ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ; Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

- ✓ Ο διάλογος για την εξέλιξη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθήνας άνοιξε επί Πρυτανείας κ. Α. Καραμάνου και Αντιπρυτανείας των κ. Σ. Αγγελίδη και κ. Χ. Ολύμπιου (2000-2003). Αναμορφώθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών και κατατέθηκαν προτάσεις για νέα Τμήματα. Οι αποφάσεις ανεβλήθησαν λόγω των επικείμενων πρυτανικών εκλογών. Στις 20 Φεβρουαρίου 2004, επί Πρυτανείας κ. Α. Καραμάνου και Αντιπρυτανείας των κ. Λ. Λουλούδη και κ. Μ. Σταυρακάκη οργανώθηκε, στο Γ.Π.Α., Διάσκεψη των Εκπροσώπων των Ελληνικών Πανεπιστημιακών Τμημάτων Γεωπονίας με θέμα την κατάσταση των ανωτάτων γεωπονικών σπουδών στην Ελλάδα και τον σχετικό συντονισμό των οικείων Ιδρυμάτων, Σχολών ή Τμημάτων.
- ✓ Στις 25 Φεβρουαρίου 2005 διεξήχθη στο Αγρόκτημα της Γεωπονικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ημερίδα με θέμα: «Το μέλλον των Γεωπονικών Σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο-οι επαγγελματικές προοπτικές». Έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των ελληνικών πανεπιστημιακών τμημάτων γεωπονίας καθώς και εκπρόσωποι επαγγελματικών φορέων και του ιδιωτικού τομέα. Το Γ.Π.Α. εκπροσώπησαν ο Πρύτανης κ. Γ. Ζέρβας και οι Αντιπρυτάνεις κ. Λ. Λουλούδης και κ. Μ. Σταυρακάκης.
- ✓ Στις 14 και 15 Απριλίου 2005 οργανώθηκε, από την Πρυτανεία, συζήτηση στο Γ.Π.Α. στην οποία συμμετείχαν με εισηγήσεις οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών φορέων του ιδρύματος, μέλη ΔΕΠ και φοιτητές.
- ✓ Στις 26 Οκτωβρίου 2005 ο Πρύτανης κ. Γ. Ζέρβας παρέδωσε στους Προέδρους των Τμημάτων και στους εκπροσώπους του Συλλογου ΔΕΠ, των Φοιτητικών Παρατάξεων και των λοιπών Συλλογικών Φορέων του Ιδρύματος την παρούσα Πρόταση Εξέλιξης προς συζήτηση στις Γ. Συνελεύσεις των Τμημάτων τους. Η Πρόταση αναρτήθηκε στο site του Ιδρύματος ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να συμμετάσχει στη συζήτησή της.
- ✓ Η Πρόταση Εξέλιξης δεν είναι παρά αυτό που λέει ο τίτλος της: **ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΛΟΓΟ. ΤΙΠΟΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΤΙΠΟΤΕ ΛΙΓΟΤΕΡΟ.**
- ✓ Οι παραλήπτες της καλούνται να τη συζητήσουν στα θεσμικά όργανα διαβούλευσης της ακαδημαϊκής κοινότητας, τις Γενικές Συνελεύσεις των Τμημάτων, των τομέων, των εργαστηρίων, των συλλόγων, των παρατάξεων κ.ο.κ.
- ✓ Οι αποφάσεις, οι παρατηρήσεις, τα σχόλια θα πρέπει να υποβληθούν γραπτώς στην Πρυτανεία.
- ✓ Η Πρυτανεία λαμβάνοντας υπ' όψιν όλες αυτές τις παρεμβάσεις θα αναλάβει να καταθέσει σε εύλογο διάστημα που θα εξαρτηθεί από την ταχύτητα ολοκλήρωσης της συζήτησης στα Τμήματα, Συλλόγους κ.τ.λ., την τελική Πρόταση Εξέλιξης στη Σύγκλητο προς οριστική συζήτηση και λήψη απόφασης.
- ✓ Όταν και εφόσον, στη Σύγκλητο, αποφασισθεί να διατηρηθεί το σημερινό όνομα, δηλαδή **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας**, η απόφαση θα συνοδεύεται από ειδικά τεκμηριωμένη έκθεση αποδεικνύουσα ότι τα Τμήματα της Σχολής Επιστημών της Φύσης και του Ανθρώπου έχουν σχέση με τη Γεωπονική Επιστήμη και, ως εκ τούτου, αιτιολογείται η στέγαση τους υπό τον προτεινόμενο τίτλο του Ιδρύματος.
- ✓ Η απόφαση της Συγκλήτου θα κατατεθεί στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) προς έγκριση.
- ✓ Όταν και εφόσον, το ΥΠΕΠΘ εγκρίνει την απόφαση της Συγκλήτου, τα Τμήματα θα προχωρήσουν στην οργάνωσή τους (Τομείς, Εργαστήρια, Πρόγραμμα Σπουδών κ.λ.π.). Με τη νέα μορφή τους τα Τμήματα θα εμφανιστούν στο Μηχανογραφικό Δελτίο Εισαγωγικών Εξετάσεων του ΥΠΕΠΘ.
- ✓ Η Απόφαση Εξέλιξης του Γ.Π.Α. δεν αναμένεται να ισχύσει πριν από το 2010. Επομένως δεν θίγει τα δικαιώματα των ήδη φοιτούντων οι οποίοι επέλεξαν το Γ.Π.Α με τη σημερινή δομή σπουδών. Στην Απόφαση Εξέλιξης που θα υποβληθεί προς το ΥΠΕΠΘ θα περιέχονται και ειδικές ρυθμίσεις για το μεταβατικό στάδιο, από τη σημερινή κατάσταση στη νέα δομή του Ιδρύματος, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ένταξης σε όσους από τους φοιτητές επιθυμούν στα νέα Προγράμματα Σπουδών.
- ✓ Η εφαρμογή της Απόφασης Εξέλιξης του Γ.Π.Α. επιβάλλει τη σύνταξη νέου Εσωτερικού Κανονισμού των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- ✓ **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.** Μετά από μια επίπονη διαδικασία συζητήσεων και διαβουλεύσεων που διάρκεσε πέντε χρόνια κατατέθηκε από τον Πρύτανη, όπως απαιτούσε η σχετική προεκλογική του δέσμευση, μια ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΞΕΛΙΞΗΣ του Γ.Π.Α. Η πρόταση απευθύνεται σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και αποτελεί απλώς μια πρόσκληση σε διάλογο με συγκεκριμένη ημερησία διάταξη και διαδικασία λήψης απόφασης από τα θεσμικά όργανα της Διοίκησης του Ιδρύματος. Ανήκει, συνεπώς, σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας η ευθύνη να αποδεχθούν, να βελτιώσουν ή να τροποποιήσουν την Πρόταση. Είναι προφανές ότι σε ένα δημοκρατικό σύστημα αποφάσεων και η πλήρης απόρριψη της Πρότασης είναι ένα ενδεχόμενο. Όμως, ας σκεφθούν όλες και όλοι οι συνάδελφοι: **οι καιροί δεν περιμένουν κανένα, ούτε το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας!**

ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΥ Γ.Π.Α.

Οι ανώτατες γεωπονικές σπουδές συνεχίζουν, μέσω της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, την 85χρονη επιτυχή παράδοση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθήνας. Απονέμουν πτυχίο γεωπόνου φυτικής ή ζωϊκής παραγωγής. Αυτός ο γεωπόνος θα είναι ικανός με την εμπέδωση των γνώσεων που θα τους προσφέρουν οι πενταετείς θεωρητικές και πρακτικές σπουδές του να πρωταγωνιστήσει στον επιστημονικό και επαγγελματικό χώρο της απόλυτης αρμοδιότητάς του: την πρωτογενή παραγωγή. Στην εποχή της κυριαρχίας του νέου αναπτυξιακού προτάγματος της αειφόρου- πολυλειτουργικής γεωργίας που προωθεί, από το 1992, η αναθεωρημένη Κοινή Αγροτική Πολιτική, ο ρόλος του γεωπόνου, ως επιστήμονα, τεχνολόγου και επιτελικού στελέχους αναβαθμίζεται και έχει λαμπρές προοπτικές.

Τα νέα Τμήματα της Σχολής Επιστημών της Φύσης και του Ανθρώπου, αποκτούν αυτονομία στον καθορισμό του προγράμματος σπουδών τους, επιλέγοντας τη διάρκεια, την έκταση και το βάθος του «κορμού» της βασικής εκπαίδευσης που αντιστοιχεί στο προφίλ του αποφοίτου της ειδικότητάς τους. Επιλέγουν, επίσης, τετραετή ή πενταετή κύκλο προπτυχιακών σπουδών, ανάλογα με το αντικείμενο και το περιεχόμενο των σπουδών τους, απονέμοντας πτυχία με διακριτή από τους γεωπόνους ταυτότητα: π.χ. Βιοτεχνολόγου, Γεωργοοικονομολόγου, Επιστήμονα Τεχνολόγου Τροφίμων και Διατροφής, Περιβαλλοντολόγου Μηχανικού Βιοσυστημάτων, Πληροφορικού.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές δίνουν σε όλους τους ενδιαφερόμενους την ευκαιρία να εμβαθύνουν, εξειδικεύσουν και, εν τέλει, να αναπροσανατολίσουν τους επιστημονικούς και επαγγελματικούς στόχους τους.

Μειώνεται ο αριθμός των πτυχιούχων γεωπόνων με θετικές επιπτώσεις στην αγορά εργασία αντιμετωπίζοντας τη δραματική αντίφαση της κρατικής πολιτικής, σε μια εποχή συρρίκνωσης της γεωργίας να αυξάνονται συνεχώς οι εισακτέοι, συνεπώς και οι απόφοιτοι γεωπονικών σπουδών.

Μειώνεται ο αριθμός των διδασκομένων μαθημάτων με τον περιορισμό του «κορμού» και τον έγκαιρο προσανατολισμό των σπουδών προς την ειδικότητα που επιλέγουν οι υποψήφιοι φοιτητές κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις. Ανάλογα μειώνεται και ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθεί τα μαθήματα «κορμού», βελτιώνοντας την εκπαιδευτική λειτουργία. Διδάσκοντες και διδασκόμενοι διαθέτουν περισσότερο χρόνο, οι πρώτοι να ασχοληθούν με την απαραίτητη, για ένα σύγχρονο Α.Ε.Ι. έρευνα, και οι δεύτεροι να μελετήσουν στη βιβλιοθήκη ή να αναλάβουν ατομικές ή ομαδικές εργασίες εγκαταλείποντας το ισχύον αντεκπαιδευτικό σύστημα της «από έδρας» διδασκαλίας.

Σε μια εποχή συρρίκνωσης της απασχόλησης και των απολαβών στο δημόσιο τομέα, οι απόφοιτοι όλων των Τμημάτων με τα νέα Προγράμματα Σπουδών θα έχουν καλύτερη εκπαίδευση και θα είναι περισσότερο εξοπλισμένοι να καταλάβουν ή να «ανοίξουν» θέσεις εργασίας στον απαιτητικό αλλά αναπτυσσόμενο ιδιωτικό ή/και κοινωνικό τομέα (π.χ. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Τοπικές Αναπτυξιακές Εταιρείες) της οικονομίας.

Η αναμενόμενη επαγγελματική επιτυχία των αποφοίτων της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών και της Σχολής Επιστημών της Φύσης και του Ανθρώπου, σαν αποτέλεσμα της πλέον στοχευμένης και εναρμονισμένης, με τη σύγχρονη οικονομία και κοινωνία, εκπαίδευσης τους θα προσελκύσει, εν καιρώ, υψηλότερης βαθμολογίας υποψήφιους φοιτητές με θετικές επιπτώσεις στο επίπεδο των σπουδών του « νέου » Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και την περαιτέρω αναβάθμιση του κύρους των αποφοίτων του και του ίδιου.